

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

Розробник(и): Соболевська М.О. д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. зав. кафедри теорії та історії соціології

Малес Л.В.

Протокол № 25 від « 28 » серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологічні теорії соціального порядку

	для студентів
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність	054 «Соціологія»
освітній рівень	магістр
освітня програма	«Соціологія»
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: Соболевська М.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – сформувати й поглибити знання студентів про історію та сучасний стан розвитку соціологічних теорій соціального порядку, ознайомити їх із актуальними тенденціями розвитку соціології, представити перспективи розвитку сучасного соціологічного теоретизування, отримати навички здійснення теоретичного аналізу існуючих дослідницьких підходів, пошуку теоретичних проблем та можливих шляхів їх розв’язання.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.
2. Вміти працювати з науковою літературою та першоджерелами
3. Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії

3. Анотація навчальної дисципліни:

У дисципліні представлені класичні й новітні тенденції розвитку сучасної соціологічної теорії, особлива увага приділяється дослідженню різноманітних моделей пояснення однієї із основних тем соціологічного теоретизування – проблемі соціального порядку. Прослідковується зв’язок проблеми соціального порядку з іншими концептуальними сферами сучасної соціології.

4. Завдання (навчальні цілі):

дати розгорнуту картину ситуації в сучасному соціологічному теоретизуванні крізь призму різноманітних моделей соціологічного пояснення однієї із ключових проблем соціологічної теорії – проблеми соціального порядку.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність самостійно формулювати цілі, ставить конкретні завдання наукових досліджень і вирішувати їх за допомогою сучасних дослідницьких методів (фк26)
- Здатність використовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння для участі в наукових і науково-прикладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (фк27)
- Здатність операціоналізувати концепти сучасних соціологічних теорій в дослідженнях суспільства (фк29)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	основні принципи положення концепцій соціального порядку	Лекція, семінар, самостійна робота	Тест, практичні завдання (кейси)	5
1.2	специфіку різноманітних концепцій соціального порядку в соціології та їх основних представників	Лекція, семінар, самостійна	творче есе, контрольна робота	5
2.1	працювати з бібліографією та першоджерелами, аналізувати, узагальнювати, робити порівняльну характеристику персоналій, ідей та принципів	Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота, творче есе	20
2.2	продувати, відбирати й аналізувати данні про соціальні процеси, пов’язані із категорією соціального порядку, наводити адекватні приклади, що ілюструють різноманітні аспекти теоретичних моделей соціального порядку.	Лекція, семінар, самостійна робота	тест, практичні завдання (кейси)	20

2.3	Використовувати фундаментальні соціологічні знання на практиці для опису й пояснення подій і процесів	Лекція, семінар, самостійна робота	Творче есе, контрольна робота, опитування	50
-----	---	------------------------------------	---	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3
Самостійно формулювати цілі, ставить конкретні завдання наукових досліджень і вирішувати їх за допомогою сучасних дослідницьких методів (прн32)				+	+
Застосовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння для участі в наукових і науково-прикладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (прн33)	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Індивідуальна та групова робота на заняттях РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 - 50/30 балів
2. Кр 1 з тем 1-3, РН 1.2, РН 2.1 – 15 балів/8 балів
3. Кр 2 з тем 4-5, РН 2.1, РН 2.2 – 15 балів/8 балів
4. Есе з дисципліни, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН2.3 – 20 балів/14 балів

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

1. Індивідуальна та групова робота на заняттях РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – протягом семестру
2. Кр 1 з тем 1-3, РН 1.1, РН 1.2 – після теми 3
3. Кр 2 з тем 4-5, РН 2.1, РН 2.2 – після теми 5
4. Есе з дисципліни, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН2.3. – після теми 5

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Епістемологічні виміри проблеми соціального порядку				
1	Соціологічна теорія кризь призму проблеми соціального порядку	2	4	10
2	Дискурсивний підхід до розгляду соціологічного теоретизування	2	2	8
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	
2. Класичні й сучасні теорії соціального порядку				
3	Класичні теорії соціального порядку	2	4	14
4	Проблематика соціального порядку як пізнавальна рамка розвитку соціологічної теорії ХХ століття	2	2	14
5	Критика й рецепція концепції соціального порядку Т.Парсонса в соціологічних теоріях другої половини ХХ ст.	2	4	14
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	
	ВСЬОГО	10	20	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 10 год.

Семінари – 20 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

- Alexander J. Theoretical Logic in Sociology. 4 vols. Berkeley: University of California Press, 1982-1984.
- Turner J. (ed.) Theory Building in Sociology: Assessing Theoretical Cumulation. Newbury Park: Sage, 1989.
- Давыдов Ю.Н. и соавт. История теоретической социологии. М.: Канон. Т.3, 1998. С. 39-50.
- Йоас Х., Кнебель В. Социальная теория: двадцать вводных лекций / Ханс Йоас, Вольфганг Кнебель. – СПб.: Алетейя, 2011. – 840 с.
- Ритцер Дж. Современные социологические теории (5-е издание). Москва и др.: Питер, 2002.

Додаткова:

- Александр Дж. Общая теория в состоянии постпозитивизма: «эпистемологическая дилемма» и поиск присутствующего разума (Пер. И.Ф.Девятко, М.С.Добряковой) // Социология: 4М (методология, методы, математические модели). №№ 18, с.167-204 и 19, с.176-200, 2004.
- Арон Р. Этапы развития социологической мысли. М.: Прогресс, 1992. С. 402-478. (В. Парето).
- Девятко И.Ф. Модели объяснения и логика социологического исследования. М.: ИСО-TEMPUS/TASIS, 1996. С. 15-20.
- Корбут А. Гоббсова проблема и ее решение: нормативный порядок и ситуативное действие / Андрей Корбут // Социология власти. – 2013. – №1 – 2. – С. 9 – 26.
- Парсонс Т. О структуре социального действия. М.: Академический проект, 2000. С. 93-134.
- Парсонс Т. Система современных обществ / Толкотт Парсонс. – М.: Аспект Пресс, 1998. – 286 с.

- Соболевська М. Епістемологічні виміри проблеми соціального порядку / М. Соболевська // Актуальні проблеми соціології, психології та педагогіки. Вип.13. – К.: Логос, 2011. – С. 21 – 28.
- Соболевська М. Проблема соціального порядку і пресупозиції соціологічного теоретизування у неофункціоналістській соціології Дж. Александера / М. Соболевська // Актуальні проблеми соціології, психології та педагогіки. Вип.20. – К.: Логос, 2013. – С. 6 – 13.
- Соболевська М. Соціологічна теорія як дискурсивна формація: обґрунтування можливостей та перспектив дискурсивного підходу до аналізу сучасної соціологічної теорії / М. Соболевська // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірка наукових праць. – Вип. 19. – Харків: Видавничий центр Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, 2013. – С. 51 – 57.
- Фуко М. Археологія знання / Мишель Фуко. – Спб: ІІЦ Гуманитарная академия, 2004. – 416 с.